

The background of the entire page is a photograph of a canal in Ouder-Amstel. In the foreground, there is a wooden bridge with a white railing. Behind the bridge, there are several traditional Dutch houses with gabled roofs. Some roofs are covered in snow. Bare trees are visible in the background against a pale sky. A large, white, abstract shape, resembling a stylized 'S' or a series of connected curves, is overlaid on the right side of the image, partially obscuring the houses and trees.

Kadernota 2025-2028 Gemeente Ouder-Amstel

Inhoudsopgave

1 Inleiding op de kadernota.....	4
2 Belangrijkste ontwikkelingen en financiële kaders.....	7
2.1 Ontwikkelingen Sociaal.....	8
2.2 Ontwikkelingen Ruimte.....	14
2.3 Ontwikkelingen Gebiedsontwikkeling.....	20
2.4 Ontwikkelingen Bedrijfsvoering.....	21
Financiële kaders.....	24
3 Financieel meerjarenbeeld kadernota 2025-2028.....	29
4 Afwegingen, Opties, Risico's en onzekerheden.....	30
5 Reserves.....	35
6 Investerings.....	37

1 Inleiding op de kadernota

De kadernota biedt het college de gelegenheid om aan de gemeenteraad een voorstel te doen voor de begrotingskaders van 2025, die zullen worden toegepast bij de opstelling van de programmabegroting 2025. Daarnaast schetst de nota op hoofdlijnen een financieel beeld op basis van de momenteel beschikbare gegevens. In deze nota behandelen we de ontwikkelingen die een keuze op hoofdlijnen van de gemeenteraad vereisen of van belang zijn vanwege hun (mogelijke) invloed op de begroting van 2025 en mogelijk ook op latere jaren. Hiermee willen we een beeld geven van de ontwikkelingen waarmee de gemeente te maken krijgt en die een impact zullen hebben op de organisatie.

De kadernota 2025 is samengesteld op basis van de onvermijdelijke verplichtingen die voortvloeien uit bestaand beleid, aangevuld met punten uit het college-uitvoeringsprogramma 2022-2026 en met wettelijke en/of juridische verplichtingen die op ons afkomen. In principe bevat de nota geen nieuw beleid; nieuw beleid wordt middels een apart voorstel aan de gemeenteraad voorgelegd. De kadernota vormt de basis en geeft de kaders aan voor de uitwerking van de begroting van 2025-2028.

De meicirculaire 2024 is niet opgenomen in deze kadernota, zoals gebruikelijk. Deze was ten tijde van het opstellen van de kadernota 2025-2028 nog niet beschikbaar. De bijgestelde inkomsten vanuit de algemene uitkering zijn hierdoor dus ook nog niet opgenomen in de meerjarenraming. Als gevolg van een nieuwe methodiek voor compensatie voor loon- en prijsontwikkeling en groei, wordt verwacht dat de inkomsten vanuit de algemene uitkering flink zouden kunnen verschillen van afgelopen jaren. Om deze reden zijn de geschatte inkomsten niet meegenomen in deze kadernota en wordt gewacht op meer zekerheid vanuit de meicirculaire 2024. Omdat de baten vanuit de algemene uitkering nog niet kunnen worden bijgesteld, is ervoor gekozen om de indexaties van zowel de baten als de lasten p.m. mee te nemen.

De programmabegroting moet meerjarig in evenwicht zijn. Om die reden biedt de kadernota een globale doorkijk naar het financiële meerjarenperspectief en de ontwikkeling van de financiële positie van de gemeente. Als uitgangspunt hebben we het meerjarenbeeld uit de programmabegroting 2024 genomen, aangevuld met de structurele doorwerking van de cijfers uit de eerste bestuursrapportage 2024, die apart zijn opgenomen in de kadernota, en de ervaringen uit de recent opgestelde jaarrekening 2023. Op basis hiervan zijn de onvermijdelijke ontwikkelingen geïdentificeerd en globaal financieel vertaald in deze kadernota. De indeling van de budgetten per programma is conform de nieuwe organisatiestructuur.

Uit het totaalbeeld in deze kadernota blijkt nog geen sprake te zijn van een meerjarig evenwicht. Afhankelijk van verdere ontwikkelingen zullen er keuzes moeten worden gemaakt. Het financiële meerjarenbeeld dient als basis waarop het college en de gemeenteraad een integrale afweging kunnen maken wat betreft de doelen en de inzet van beschikbare middelen.

Het is belangrijk om op te merken dat de kadernota niet de begroting zelf is, maar een opiniërend document dat mede de koers bepaalt die in de programmabegroting 2025 per programma verder wordt uitgewerkt. De begroting moet structureel en reëel in evenwicht zijn, of dit moet zijn in de daaropvolgende jaren (artikel 189 van de Gemeentewet). Dit is een vaste eis die wordt getoetst door de toezichthouder, de provincie.

Mutaties meerjarenbegroting Bedrag x € 1.000	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Totaal primitieve begroting	1.566	-671	85	-109
Raadsbesluiten met meerjarig effect	-	-	-	-
Subtotaal primitief vanuit begroting 2024	1.566	-671	85	-109
Totaal Sociaal	-722	-689	-671	-647
Totaal Ruimte	-879	-689	-787	-785
Totaal Gebiedsontwikkeling	-40	-40	-40	-40
Totaal Bedrijfsvoering	-4	22	22	22
Wijziging resultaat door Kadernota	-1.645	-1.397	-1.477	-1.451
Begrotingsresultaat Kadernota 2025-2028	-79	-2.068	-1.392	-1.559

Het financiële meerjarenperspectief geeft vooralsnog een onzeker beeld.

In de kadernota zijn, vanuit de primitieve begroting 2024, de meerjarige mutaties die geconstateerd zijn bij het opstellen van de 1e burap 2024, verwerkt. Het saldo is daarna aangevuld met de mutaties vanuit de kadernota.

Wij verwijzen u graag naar de programma's waarin alle afzonderlijke posten per programma zijn toegelicht.

Groei gemeente

Binnen de gemeente zetten we ons al meerdere jaren in voor groei. We hebben de ambitie om de komende jaren stevig te groeien. Het gevolg daarvan is dat de gemeente vooral in aantal inwoners en in vastgoed toeneemt. Dit heeft grote gevolgen voor het begrotingsbeeld van de gemeente Ouder-Amstel. Niet alleen nemen de baten toe, zoals hogere OZB-opbrengsten, een hogere algemene uitkering, en meer opbrengsten uit parkeren en toeristenbelasting, maar ook de lasten zullen toenemen. Voor zover lasten toenemen die verband houden met de groei van de gemeente, is dat apart vermeld. De baten zijn ongewijzigd opgenomen.

De groei van de gemeente geeft het volgende beeld:

Prognose	2025	2026	2027	2028
Toename aantal woningen (2024 oplevering, telt mee in 2025)	89	340	472	806
Stand 1 januari aantal woningen	6.493	6.582	6.922	7.394
Stand 1 januari prognose inwoneraantallen	14.480	14.676	15.424	16.462

Gemeentelijke opvang vluchtelingen

De behoefte aan opvangplekken voor vluchtelingen uit Oekraïne blijft. De verwachting is dat zolang het oorlogsgeweld in Oekraïne voortduurt, de vluchtelingen blijven komen. Gedurende heel 2024 biedt het Rijk volledige financiering. De regeling loopt tot 4 maart 2025, en kan verlengd worden. In 2025 vangt Ouder-Amstel naar verwachting ongeveer 200 vluchtelingen uit Oekraïne op in Entrada te Amsterdam-Duivendrecht. Dit zolang

de oorlog duurt en de regeling loopt. De vluchtelingen gaan uiterlijk in 2025 een eigen bijdrage betalen voor hun huisvesting.

Naast de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne moeten we als gemeente komend jaar ook vluchtelingen uit andere gebieden opvangen, asielzoekers. Voorlopig is de zogenaamde Spreidingswet van kracht. Een voornemen van de coalitie in Den Haag is om de Spreidingswet in te trekken, maar of en wanneer dit gaat gebeuren is nog onduidelijk. De Spreidingswet moet zorgen voor voldoende opvangplekken en een betere spreiding van asielopvang over het hele land.

Volgens de Spreidingswet heeft de gemeente een voorlopige taakstelling van 91 asielzoekers. Sinds mei 2024 vangt het Centraal Orgaan opvang Asielzoekers (COA) 30 alleenstaande minderjarige vreemdelingen, meisjes, op in Duivendrecht. Daarmee blijft een taakstelling over van 61 asielzoekers.

De verwachte bekostiging voor het huisvesten van asielzoekers conform de Spreidingswet is onbekend. Ook is de huidige formatie hier niet op berekend.

2 Belangrijkste ontwikkelingen en financiële kaders

Dit hoofdstuk behandelt de belangrijkste ontwikkelingen die we momenteel voorzien en die van invloed zijn op de gewenste maatschappelijke effecten en de financiële kaders. Veel van deze ontwikkelingen met doorwerking in de meerjarenbegroting 2025 zijn al opgenomen in de eerste bestuursrapportage (1e burap) van 2024 vanwege de benodigde aanpassing van de lopende begroting 2024. Meerjarige aanpassingen zijn in zowel de eerste bestuursrapportage 2024 als in de kadernota opgenomen, zodat deze los van elkaar beoordeeld kunnen worden. De uitgebreide toelichting hierop is opgenomen in de eerste bestuursrapportage van 2024. In de kadernota verwijzen we naar deze toelichting in de eerste bestuursrapportage 2024 om herhaling te voorkomen.

Hieronder wordt per programma toegelicht welke ontwikkelingen vanaf 2025 een rol gaan spelen. Tevens wordt aangegeven wat dit betekent voor de meerjarenbegroting. Bij elke budgetaanvraag wordt aangegeven of het een eenjarige (E) of meerjarige (M) post betreft.

2.1 Ontwikkelingen Sociaal

	Sociaal	E/M ¹	2025 primitief na wijz	2026	2027	2028
	bedragen x € 1.000					
	Primitieve begroting 2024		-13.037	-12.824	-13.305	-13.368
			-	-	-	-
S1	Indexering specialistische jeugdhulp tlv stelpost indexering	M	-85	-85	-85	-85
S2	Integrale Crisisdienst Jeugdhulp	M	-33	-33	-33	-33
S3	Overschrijding energiebudget Bindelwijk en Dorpshuis Duivendrecht	M	-77	-77	-77	-77
S4	Verhogen bijdrage GR openbare gezondheidszorg Amstelland tlv stelpost indexatie	M	-83	-58	-58	-58
S5	Uitvoering Lokaal Onderwijsbeleid	M	-19	-19	-19	-19
S6	Sociaal Medische Indicatie (SMI) Regeling Kinderopvang	M	-26	-26	-26	-26
S7	Verhogen kosten leerlingenvervoer tlv stelpost indexatie	M	-43	-43	-43	-43
S8	Uitvoering Wet Inburgering 2021	M	-50	-50	-50	-50
S9	Formatieuitbreiding Beleid	M	-235	-235	-235	-235
S10	Verhogen bijdrage GR AM Match	M	-71	-63	-45	-21
S11	Hervormingsagenda Jeugd	E	-	pm	pm	pm
	Totaal Sociaal		-13.759	-13.513	-13.976	-14.016

2.1.1 Financiële mutaties Sociaal

S-1 Indexering specialistische jeugdhulp tlv stelpost indexering € 85.000 budgetneutraal, (meerjarig)

Voor Jeugdzorg en WMO bestaat er geen apart landelijk indexeringspercentage. Door de VNG is geadviseerd om in de periode 2023-2024 voor de indexering van WMO- en Jeugdwettarieven het OVA-percentages toe te passen. Voor 2024 bedroeg het prijsindexcijfer voor personele kosten in de jeugdhulp 4,94%. In Ouder-Amstel is, in lijn met Diemen en Uithoorn, besloten dit prijsindexcijfer te hanteren. In de eerste bestuursrapportage van 2024 wordt een meerjarige aanvraag gedaan voor indexering. Komende jaren zal ook een indexering toegepast worden.

Het werven en behouden van personeel in de jeugdzorgsector is een enorme uitdaging in deze tijd van personeelskrapte. Momenteel brengt het verloop en de moeizame werving van personeel de zorgcontinuïteit in het geding. Daarnaast moeten zorgaanbieders steeds hoger gespecialiseerd en gekwalificeerd personeel inzetten doordat de zorgtrajecten intensiever en van langere duur worden. Een marktconform salaris voor medewerkers is van belang, waardoor in 2023 een marktindexatie van 4,94% is aangevraagd. Dit is het landelijke OVA-percentages voor Jeugdwettarieven. Deze indexatie is niet opgenomen in de begroting voor 2024. De verhoging van de indexatie vertegenwoordigt een bedrag van €85.000. Jaarlijks zal indexering plaatsvinden. Er wordt voorgesteld €85.000 meerjarig toe te voegen aan de begroting jeugdhulp vanaf 2024 van de gemeente Ouder-Amstel.

¹ E=Eenjarig en M=Meerjarig

S-2 Integrale Crisisdienst Jeugdhulp € 33.000 nadeel, (meerjarig)

Op basis van de Jeugdwet en de Wmo zijn gemeenten verantwoordelijk voor de 24/7 beschikbaarheid en bereikbaarheid van acute hulp. Een crisisdienst is een belangrijke functie voor de jeugdhulpregio Amsterdam-Amstelland, waar Ouder-Amstel deel van uitmaakt. Momenteel wordt de crisisdienst door verschillende partijen vormgegeven (Veilig Thuis, Arkin en Levvel). Deze partijen hebben het initiatief genomen om te komen tot een integrale crisisdienst 24/7 voor jeugd in de acute fase (eerste 72 uur).

Het voorstel voor de integrale crisisdienst jeugd komt voort uit knelpunten in de huidige situatie, waarbij sprake is van onduidelijkheid voor verwijzers en cliënten over waar ze met welke crisisvraag terecht kunnen. De integrale crisisdienst bestaat uit een meldpunt en uitrukfunctie voor eerste interventies voor alle jeugdigen tot 18 jaar en hun gezinnen in Amsterdam-Amstelland. Hierbij is er 24/7 bereikbaarheid via één telefoonnummer en één multidisciplinair team met expertise vanuit Veilig Thuis, jeugdhulp en volwassenen GGZ. Voor de integrale crisisdienst jeugd wordt, op basis van een verdeelsleutel, een bijdrage gevraagd van de gemeenten in Amsterdam-Amstelland. Voor de gemeente Ouder-Amstel betreft dit een bedrag van €33.000. Er wordt voorgesteld dit bedrag van €33.000 meerjarig toe te voegen aan de begroting jeugdhulp vanaf 2024 van de gemeente Ouder-Amstel.

S-3 Overschrijding energiebudget Bindelwijk en Dorpshuis Duivendrecht € 77.000 nadeel, (meerjarig)

Begin 2023 is de gemeente overgegaan naar een ander soort energiecontract, omdat het oude contract niet verder kon worden verlengd. Dit nieuwe contract, dat werd aanbesteed in een geclusterde aanbesteding met meerdere gemeenten (onder andere Amstelveen, Haarlem en Haarlemmermeer), bestaat uit variabele tarieven. Dit betekent dat elektra en gas dagelijks op de spotmarkt (EPEX en TTF) worden ingekocht, waardoor de inkoopprijs per dag fluctueert. Deze fluctuatie, en daarmee de inkoopprijs, is mede afhankelijk van de grilligheid in de wereld. Daarnaast zijn de energiebelastingtarieven de afgelopen jaren explosief gestegen, wat betekent dat het beschikbare budget voor energie niet toereikend is. Tevens zullen maatregelen genomen worden om energie te besparen.

Voor het gas- en elektraverbruik van de objecten Bindelwijk en het Dorpshuis Duivendrecht wordt het budget vanaf 2024 verhoogd naar het bedrag van de kosten van het kalenderjaar 2023.

S-4 Verhogen bijdrage GR OGZ Amstelland tlv stelpost indexatie € 83.000 budgetneutraal, (meerjarig € 58.000)

De verhoging van de geactualiseerde GR-begroting 2024 is structureel. Voor 2025 is in de begroting van de GR OGZ Amstelland een bedrag van €686.690 begroot. Dit gaat vanaf begin april 2024 het bestuurlijke besluitvormingstraject in. Belangrijke oorzaken van deze verhoging zijn: de indexatie van 3% en de herziening van de VISI-norm (de verbetering van de infectieziektebestrijding) van €130.000 (dit het bedrag voor heel Amstelland).

S-5 Uitvoering Lokaal Onderwijsbeleid € 19.000 nadeel, (meerjarig)

Om de voorgenomen bezuiniging van € 25.000 in te vullen, zou zo goed als het volledige activiteitenprogramma, voor zover bekostigd uit onderwijsbudget, komen te vervallen. Een bezuiniging van € 25.000 op het totale budget van € 30.000 betekent een besparing van ongeveer 83%. In verhouding tot overige bezuinigingen, waaronder

die van 10% op het subsidieprogramma, is de bezuiniging op de uitvoering van het Lokaal Onderwijsbeleid disproportioneel. Door een bezuiniging van € 6.000 in te vullen, wordt 20% van het totale budget van € 30.000 bezuinigd. De bezuiniging wordt ingevuld door acties gericht op ambitie om bij te dragen aan vorming van Integralie Kindcentra (IKC) en talentvorming bij de jeugd (concreet de poëziewerkshops, licenties Code Qube en Code Combat) te beëindigen. Hoewel de schoolbesturen een bezuiniging op het onderwijsbeleid in algemene zin bekritisieren, kunnen zij zich in grote lijnen vinden in de prioritering die aangehouden wordt door een bezuiniging in eerste instantie in te vullen door acties gericht op IKC-vorming en talentvorming bij de jeugd te beëindigen. Door een bezuiniging van € 6.000 in te vullen, wordt een restbedrag van € 19.000 niet ingevuld. Hoewel dit bedrag eigenlijk te laag is om op te nemen als begrotingswijziging in het lopende jaar, is hiervoor in goed overleg een uitzondering gemaakt.

S-6 Sociaal Medische Indicatie (SMI) Regeling Kinderopvang € 26.000 nadeel, (meerjarig)

Met een Sociaal Medische Indicatie (SMI) kunnen gemeenten gezinnen (op tijdelijke basis) ontlasten door een tegemoetkoming in de kosten van kinderopvang te bieden. De SMI is een noodzakelijke indicatie om in aanmerking te kunnen komen voor bijzondere bijstand voor noodzakelijke kinderopvang. De SMI behoort als uitkering minimaregeling tot de bijzondere bijstand en valt daarmee onder Werk, Inkomen en Participatie, maar staat geboekt onder Kinderopvang: toezicht/handhaven kwaliteit valt daarmee onder Onderwijs. Voor 2024 is een bedrag begroot van € 44.000. Op basis van verstrekkingen in 2023 zien we dat dit bedrag wordt overschreden met € 26.000 tot € 70.000. Bij een gelijkblijvend aantal verstrekkingen voor 2024 dient € 26.000 te worden aangevraagd via de eerste burap 2024.

S-7 Verhogen kosten leerlingenvervoer tlv stelpost indexatie € 43.000 budgetneutraal, (meerjarig)

De gemeente ontvangt in 2024 € 300.000 van het Rijk via een specifieke uitkering. Deze middelen zijn bedoeld om voorzieningen ten behoeve van de inburgeringsplicht te bekostigen. Ook ontvangt de gemeente een specifieke uitkering in 2024 van circa € 13.000 voor bekostiging van de onderwijsroute van inburgeraars. De bekostiging van de inkoop van inburgeringsvoorzieningen is budgetneutraal ingevuld. Hierbij wordt verwacht dat bovengenoemde bedragen volledig worden benut in 2024.

S-8 Uitvoering Wet Inburgering 2021 € 50.000 nadeel, (meerjarig)

Voor de uitvoering van de Wet Inburgering heeft de gemeente een nieuwe conceptopdracht met DUO+ opgesteld. Hierin worden de extra structurele kosten voor inburgering geschat op € 58.000. Dit betekent verhogingen in de komende jaren. Voor 2025 is dit € 3.000, voor 2026, 2027 en 2028 is dit € 4.000. Naast deze structurele kosten zullen de kosten oplopen vanwege opgelopen vertragingen in inburgeringstrajecten, waardoor het cliëntenbestand verder zal toenemen. Hiermee zal in totaal per jaar ongeveer € 50.000 nodig zijn voor de inzet van extra werkuren in de gehele cyclus. Verder heeft de toename van het aantal inwoners in de komende jaren ook effect op de gemeentelijke taakstelling. Hiervan is nog niet duidelijk hoe groot het effect op de kosten voor de uitvoering zal zijn.

S-9 Formatieuitbreiding Beleid € 235.000 nadeel, (meerjarig)

Maatschappelijke uitdagingen worden steeds complexer. Er ontstaat een groeiende spanning tussen wat nodig is en wat we kunnen bereiken. Dit heeft verschillende oorzaken. Voor elk onderwerp is een beleidsmedewerker verantwoordelijk, die alle werkzaamheden binnen dat onderwerp op zich neemt. Dit leidt ertoe dat urgente zaken

prioriteit krijgen boven belangrijke onderwerpen met minder urgentie. Hierdoor komt de aandacht voor lange termijn- en strategische vraagstukken in het gedrang, en daarmee ook onze maatschappelijke impact.

Tegelijkertijd neemt de complexiteit van maatschappelijke uitdagingen toe. Er is simpelweg te veel werk om aan te kunnen, waardoor we zelfs voor wettelijke taken niet altijd aan de planning kunnen voldoen. Toenemende aantallen vluchtelingen, de invoering van de spreidingswet, grote uitdagingen in de jeugdzorg en groeiende kansenongelijkheid zijn enkele voorbeelden van factoren die bijdragen aan deze toenemende complexiteit. Sinds 1 januari is het Projectteam Vluchtelingen onderdeel geworden van de afdeling Samenlevingszaken, maar er is geen beleidscapaciteit voor vluchtelingen en opvang van Oekraïners. De uitvoering van wettelijke taken en politiek-bestuurlijke opdrachten staat steeds meer onder druk. Omdat we, in tegenstelling tot omliggende gemeenten, geen strategische beleidsfunctie hebben ingevuld, zijn we voor ervaren beleidsmedewerkers minder aantrekkelijk als werkgever. Wel weten we jong talent aan ons te binden; de gemeente Ouder-Amstel fungeert juist als een prachtige kweekvijver voor hen. Onze kleinschaligheid en cultuur onderscheiden ons en maken ons aantrekkelijk. We hebben besloten om ons anders te organiseren, in lijn met de bovenstaande realiteit. Door naast de functie van beleidsmedewerker ook een functie van strategisch beleidsmedewerker in te stellen, zorgen we ervoor dat ook lange termijn- en strategische vraagstukken aandacht krijgen, en dat startende beleidsmedewerkers de ondersteuning krijgen die ze nodig hebben. Voor de functie van beleidsmedewerker richten we ons meer op deze starters. Om wettelijke taken en politiek-bestuurlijke opdrachten goed uit te kunnen voeren, en om medewerkers aan ons te kunnen binden en te boeien, vragen we om 2 fte beleidsmedewerker in schaal 11 en 1 keer een verhoging van schaal 10 naar schaal 11, wat neerkomt op € 235.000 structureel vanaf 2025.

S-10 Verhogen bijdrage GR AM Match € 71.000 nadeel (meerjarig)

De gemeenschappelijke regeling AM Match is een samenwerking van de gemeenten Aalsmeer, Amstelveen, Haarlemmermeer, Ouder-Amstel en Uithoorn met als doel om mensen die onder de Participatiewet vallen nieuwe kansen te bieden op betaald werk bij reguliere bedrijven. Hierbij worden gerichte re-integratietrajecten en trajecten die binnen de sociale werkvoorziening vallen ingezet. De rijksbijdrage voor de Wsw wordt één-op-één doorgezet door de deelnemende gemeenten aan de gemeenschappelijke regeling. Voor 2025 is dit voor Ouder-Amstel begroot op € 228.000. Het exploitatietekort voor 2025 is begroot op € 235.000 en moet worden betaald door de deelnemende gemeenten volgens de opgenomen verdeelsleutel. Het begrote bedrag komt daarmee in 2025 voor Ouder-Amstel op € 258.000. Dit resulteert in een nadelige bijstelling van € 71.000 voor Ouder-Amstel. Voor de jaren 2026, 2027 en 2028 is dit respectievelijk € 63.000, € 45.000 en € 21.000. Met dit bedrag zal de bijdrage van Ouder-Amstel aan de gemeenschappelijke regeling AM Match moeten worden verhoogd.

S-11 Hervormingsagenda Jeugd budgetneutraal, (eenjarig)

De implementatie van de Hervormingsagenda Jeugd is gestart in 2023. Het gezamenlijke doel vanuit de Hervormingsagenda is passende en tijdige zorg voor iedere jeugdige die dat nodig heeft. De verwachting was dat dit financiële gevolgen zou hebben voor de gemeente vanaf 2025. Echter is de hervormingsagenda voor 2025 geschrapt. Dit leidt tot extra uitgaven op het gebied van Jeugd, maar tegelijkertijd ontvangt de gemeente hier compensatie voor vanuit het Rijk. Dit leidt tot een budgetneutrale mutatie, waarbij zowel de baten als de lasten toenemen met € 247.000. Voor 2026 en verder is het nog onduidelijk of de extra bezuinigingen voor jeugdzorg vanuit de Hervormingsagenda worden uitgevoerd of geschrapt.

2.1.2 Overige ontwikkelingen Sociaal Doordecentralisatie Maatschappelijke Opvang en Beschermd wonen: Implementatie Thuis zonder wooncomponent 2024

Vanaf 1 januari 2024 is elke gemeente verantwoordelijk voor inwoners die een beroep doen op Beschermd Wonen, met als doel hen zoveel mogelijk te begeleiden in hun eigen woonomgeving. Dit wordt Begeleid Thuis genoemd. De doorcentralisatie wordt geleidelijk ingevoerd bij de gemeente Ouder-Amstel en de andere Amstelland-gemeenten. Als eerste wordt Begeleid Thuis zonder wooncomponent overgedragen, waarbij de gemeente Ouder-Amstel verantwoordelijk wordt voor de toegang. De gemeente zal zelf onderzoek en indicatiestelling gaan uitvoeren. Het betreft cliënten die beschikken over een stabiele woonplek (vandaar de naam Begeleiding Thuis zonder wooncomponent).

Aanvankelijk zou de implementatie van Begeleid Thuis zonder wooncomponent in het derde kwartaal van 2023 van start gaan. Echter, vanwege procesmatige en financiële kwesties, waarover maar moeizaam kon en kan worden afgestemd met de gemeente Amsterdam en de zorgaanbieders, is besloten om de start van de implementatie uit te stellen tot minstens 1 juli 2024. Mogelijk wordt de startdatum nog verder uitgesteld als er geen goede afspraken kunnen worden gemaakt met de gemeente Amsterdam over processen en financiën.

Hierdoor is op het moment van schrijven, maart 2024, nog onbekend of er in de toekomst middelen nodig zullen zijn uit het Wmo-budget voor het organiseren van Begeleid Thuis zonder wooncomponent.

Implementatie Begeleid Thuis met wooncomponent

Na de implementatie van Begeleid Thuis zonder wooncomponent zal ook Begeleid Thuis met wooncomponent worden geïmplementeerd. Hoe snel dit zal gebeuren, is mede afhankelijk van de afspraken die gemaakt kunnen worden met Amsterdam over het proces en financiën. De verwachting is dat de implementatie zal starten in 2025.

Hoewel het landelijke beleid ten aanzien van de doorcentralisatie van maatschappelijke opvang en beschermd wonen (MOBW) een duidelijke koers laat zien, kan hetzelfde niet worden gezegd over de financiering. Op dit moment geeft Amsterdam, die als centrumgemeente financiering van het Rijk ontvangt voor MOBW, aan dat er een tekort is van € 10 miljoen. Dit tekort wordt uit eigen middelen betaald. Het is onduidelijk in hoeverre Ouder-Amstel bijdraagt aan dit tekort.

Er is afgesproken met de gemeente Amsterdam om alle vijf de Amstelland-gemeenten inzicht te geven in de financiering van MOBW, welke middelen Amsterdam van het Rijk ontvangt en wat Amsterdam zelf financiert, maar ook welke middelen voor de Amstelland-gemeenten beschikbaar zijn of niet vanwege het eerder genoemde tekort. Afhankelijk van de uitkomst zal Ouder-Amstel mogelijk in de toekomst ook uit eigen middelen een bijdrage moeten betalen om MOBW toegankelijk te houden voor haar inwoners.

Daarnaast is de toekomstige financiering van bepaalde MOBW-componenten onduidelijk. Op dit moment wordt de aanpak van economisch daklozen apart gefinancierd door het Rijk. Via Amsterdam ontvangen de Amstelland-gemeenten € 1 miljoen voor deze aanpak. Na 2026 heeft het Rijk aangekondigd dat deze financiering vervalt. Hierdoor zal Ouder-Amstel in de toekomst voor de keuze komen te staan om deze aanpak wel of niet uit eigen middelen te financieren.

Gezondheid

Begroting 2025: Indexering en Kostenverdeling

In de begroting voor 2025 is een procentuele verhoging van 3% toegepast. Voor de resterende jaren 2026 tot en met 2028 is het indexeringspercentage nog niet opgenomen en wordt dit in de volgende jaren bepaald.

Het totaalbedrag in de begroting wordt over de deelnemende gemeenten verdeeld volgens de inwoneraantallen per 01-01-2023 van het CBS. De deelnemende gemeenten dragen naar rato bij aan de jaarlijkse kosten van GR OGZ Amstelland. Er wordt onderscheid gemaakt tussen taken die voor alle gemeenten worden uitgevoerd en enkele plustaken die slechts door sommige gemeenten worden afgenomen. Plustaken worden uiteraard alleen in rekening gebracht bij de gemeenten die deze taken afnemen. In de afrekening wordt vervolgens gerekend met de inwoneraantallen per 01-01-2025. De bedragen per basistaak en/of plustaak worden met de GR afgerekend op basis van de daadwerkelijke kosten.

In 2025 zijn de kosten, naast de indexatie van 3%, € 100.390 hoger dan in 2024. Dit komt door de kosten voor Visinorm van € 130.000 vanaf 2025, een daling van € 21.454 bij Technische Hygiënezorg (THZ) vanaf 2025 en een daling van € 8.156 bij de JGZ-plustaken. Ook het bedrag voor de vaccinatiegraad bij JGZ wordt in 2025 niet geïndexeerd.

Wetsvoorstel van school naar duurzaam werk, omvang budgetvraag is nog onbekend

Het doel van het wetsvoorstel van school naar duurzaam werk, dat op 1 augustus 2025 van kracht moet worden, is om jongeren met een afstand tot de arbeidsmarkt de juiste begeleiding en ondersteuning te geven richting economische zelfstandigheid. Dit gebeurt met vier samenhangende maatregelen: Aanvullende loopbaanbegeleiding tot een jaar na diplomering of het verlaten van de school in het beroepsonderwijs, praktijkonderwijs en voortgezet speciaal onderwijs.

De maximumleeftijd van de doelgroep van de Doorstroompunt-functie (voorheen RMC-functie) wordt verhoogd van 23 naar 27 jaar. Gemeenten krijgen in de Participatiewet een meer preventieve rol bij het ondersteunen van jongeren naar werk. Het wetsvoorstel stimuleert de samenwerking tussen onderwijs, Doorstroompunten en gemeenten op casusniveau en bij een regionaal programma.

De verwachting is dat met deze wetswijziging budget mee komt voor de gemeente Ouder-Amstel.

2.2 Ontwikkelingen Ruimte

	Ruimte	E/M ²	2025 primitief	2026	2027	2028
	bedragen x € 1.000					
	Primitieve begroting 2024		-4.682	-4.889	-4.506	-4.754
			-	-	-	-
R-1	Visievorming locaties buiten gebiedsontwikkeling	M	-50	-50	-50	-50
R-2	Biodiversiteit, Klimaatadaptatie en Circulariteit	M	-50	-50	-50	-50
R-3	Uitrusting BOA's	M	-37	-37	-37	-37
R-4	Overschrijding energiebudgetten openbare ruimte	M	-122	-122	-122	-122
R-5	Uitbreiding formatie 1,5 fte (economie en toerisme)	M	-143	-143	-143	-143
R-6	Coördinator Ruimte (VTH, Wonen, Ruimtelijke Ordening en Economische Zaken)	M	-95	-95	-95	-95
R-7	Eigen elektrische veegwagen	M	-65	-65	-65	-65
R-8	Inzet medewerker energie	M	-29	-29	-29	-29
R-9	Inzet op het gebied van vluchtelingen en openbare orde en veiligheid 1 fte	M	-75	-75	-75	-75
R-10	Project lift station Duivendrecht	E	-120	105	-	-
R-11	Bijdrage Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied	M	-94	-129	-122	-120
	Totaal Ruimte		-5.561	-5.578	-5.293	-5.539

2.2.1 Financiële mutaties Ruimte

R-1 Visievorming locaties buiten gebiedsontwikkeling € 50.000 nadeel, (meerjarig)

- Budgetaanvraag: € 50.000 per jaar.
- Doel: Onderzoek, analyse en visievorming voor kleinere ruimtelijke projecten buiten de gebiedsontwikkeling.

Er zijn diverse locaties in de gemeente (buiten de gebiedsontwikkeling) die geschikt zijn om in ontwikkeling te gaan komen waar er concrete aanwijzingen zijn dat ontwikkeling al wordt voorbereid door de eigenaren van die locaties.

De wens is om in het vervolg over een beperkt structureel budget te beschikken om als gemeente onafhankelijk naar deze locaties te kunnen kijken alvorens we tot ontwikkeling overgaan samen met en op kosten van de eigenaren. We komen dan beslagen ten ijs als een initiatiefnemer zich meldt. Dit speelt niet in de gebiedsontwikkeling (daar hebben we deze voorfase reeds lang gehad) maar verspreid in de rest van de gemeente. Het is niet de bedoeling dat dit leidt tot actief grondbeleid. Het budget is bedoeld voor onderzoek, analyse en visievorming. Hiermee zetten we een stap in de professionalisering van de aanpak van ook de kleinere ruimtelijke projecten. Het is reëel om voor dit budget uit te gaan van € 50.000 per jaar.

² E=Eenjarig en M=Meerjarig

R-2 Biodiversiteit, Klimaatadaptatie en Circulariteit € 50.000 nadeel, (meerjarig)

Biodiversiteit, Klimaatadaptatie en Circulariteit: Budgetaanvraag 2025

In maart 2024 is het Beleidsplan Duurzaamheid vastgesteld. Voor het uitvoeren van maatregelen en acties om aan de doelstellingen te voldoen op het gebied van biodiversiteit, klimaatadaptatie en circulariteit is budget noodzakelijk. Voor 2025 zal daarvoor € 50.000 worden aangevraagd. Dit budget zal worden gebruikt voor onder andere:

- Het opstellen van een klimaatadaptatieplan (of een vergelijkbaar plan).
- Het aankopen van gastlessen voor scholen.
- Het aanplanten van meer inheems groen in de gemeente.
- Deelname aan de textielrace.
- Andere duurzaamheid bevorderende initiatieven en projecten.

R-3 Uitrusting BOA's € 37.000 nadeel, (meerjarig)

Jaarlijks is voor de BOA's een bedrag noodzakelijk voor de uitrusting. Het gaat bijvoorbeeld om uniformkleding, handboeien, beschermingsmiddelen en kosten voor wettelijke verplichte jaarlijkse educatie en certificering.

Tot en met 2023 was een bedrag beschikbaar van € 75.000. Deze specifieke begrotingspost werd niet gebruikt en is daarom per 2024 ten onrechte vrijgevallen. Achteraf blijkt dat bedragen uit een ander budget zijn betaald en dat € 37.000 op jaarbasis volstaat.

R-4 Overschrijding energiebudgetten openbare ruimte, per saldo € 121.500 nadeel, (meerjarig)

Begin 2023 is de gemeente overgestapt naar een ander soort energiecontract omdat het oude contract niet kon worden verlengd. Dit nieuwe contract, dat werd aangekocht in een gezamenlijke aanbesteding met meerdere gemeenten (waaronder Amstelveen, Haarlem, Haarlemmermeer), maakt gebruik van variabele tarieven. Dit betekent dat elektriciteit en gas dagelijks worden ingekocht op de spotmarkt (EPEX en TTF), waardoor de inkoopprijs per dag fluctueert. Deze prijsschommelingen zijn mede afhankelijk van wereldwijde ontwikkelingen. Daarnaast zijn de energiebelastingtarieven de afgelopen jaren sterk gestegen, wat betekent dat het beschikbare budget voor energie niet meer voldoende is. Tevens zullen maatregelen genomen worden om energie te besparen.

Om dit aan te pakken, wordt het budget voor het elektriciteitsverbruik voor de openbare verlichting, civiele kunstwerken (zoals de Benninghbrug) en marktkasten vanaf 2024 verhoogd naar het niveau van de kosten in het kalenderjaar 2023. Deze aanpassing resulteert in een nadeel van € 121.500 per jaar, meerjarig.

R-5 Uitbreiding formatie 1.5 fte (economie en toerisme) € 142.500 nadeel, (meerjarig)

De toename aan werkzaamheden op het terrein van regionaal economisch beleid binnen AM en de MRA, als gevolg van de eerder besloten uitbreiding van de capaciteit van de MRA, zorgt voor een toegenomen stroom aan documenten waarvoor advies wordt gevraagd vanuit het beleidsveld economische zaken.

Grote projecten zoals het centrumplan, de transitie van Werkstad OverAmstel en de vestiging van DNK vereisen niet alleen een rol als beleidsadviseur, maar ook een rol als

buitendienst bedrijvencontactfunctionaris. Op het gebied van toerisme en recreatie is de beleidsformatie wegbezuinigd. Hoewel er enige noodzakelijke middelen zijn vrijgemaakt, ontbreekt het aan voldoende capaciteit. Ook op het terrein van toerisme en recreatie is regionale afstemming nodig binnen MRA-verband, en lokaal beleid moet worden ontwikkeld, zoals bijvoorbeeld nieuw evenementenbeleid.

Daarnaast is de beleidsformatie op het gebied van erfgoed niet structureel goed belegd. De ontwikkelingen in De Nieuwe Kern en Werkstad OverAmstel vragen regelmatig aandacht vanuit deze beleidsvelden. Met de groei van de gemeente, de toegenomen documentenstroom op regionaal niveau en grote projecten is meer inzet nodig op het terrein van bovenstaande onderwerpen.

Voor Economische Zaken gaat het om 1,5 fte, voor de onderdelen bedrijfscontactfunctionaris, toerisme en recreatie. Toerisme is via de toeristenbelasting een belangrijke inkomstenbron voor de gemeente. Het belangrijkste hotel van de gemeente, het Bastion Hotel in Amsterdam-Duivendrecht, levert het grootste deel van de opbrengsten.

R-6 Coördinator Ruimte (en accounthouder VTH, Wonen, Ruimtelijke Ordening en Economische Zaken € 95.000 nadeel, (meerjarig)

Gezien de grote inhoudelijke verantwoordelijkheid van het afdelingshoofd Ruimte is een coördinator nodig die de beleidsmedewerkers op het gebied van Wonen, Ruimtelijke Ordening (RO) en Economische Zaken (EZ) inhoudelijk aanstuurt. De coördinator fungeert tevens als accounthouder voor Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (VTH), waardoor het opdrachtgeverschap vanuit de gemeente verder kan worden geprofessionaliseerd.

R-7 Extra kosten eigen elektrische veegwagen € 65.000 nadeel, (meerjarig)

Het leasen van een veegwagen heeft verschillende voordelen:

- Hogere kwaliteit van wegen en straten: Verbeterde schoonmaakresultaten.
- Toenemende zichtbaarheid van het omliggende groen: Betere uitstraling van groen in de omgeving.
- Sneller reageren op meldingen in de openbare ruimte: Verbeterde reactietijd op burgermeldingen.
- Constante beschikbaarheid: Flexibel en ad hoc inzetbaar.
- Makkelijk schakelen op aandachtspunten en beeldkwaliteit: Zowel incidenteel als structureel.
- Kosten zijn vooraf inzichtelijk en planbaar: Voor reguliere werkzaamheden, seizoenswerkzaamheden en calamiteiten.

Het leasen van deze veegwagen heeft een financiële impact op de jaarlijkse kosten gedurende 5 jaar. Voor de dekking van deze kosten is deels meerjarig extra budget nodig als bijdrage aan Duo+ ter dekking van de meerkosten.

De totale kosten van de veegwagen bedragen € 180.000. Vanuit het huidige budget voor vegen is € 50.000 beschikbaar. Dit resulteert in een resterend bedrag aan meerkosten van € 130.000. Hiervan wordt 50% ten laste gebracht van de Voorziening Riolerings (€ 65.000) en 50% wordt ten laste gebracht van het resultaat als jaarlijkse extra lasten (€ 65.000).

De totale kosten zijn als volgt opgebouwd:

- Investering (lease)
- Brandstof
- Verzekering
- Onderhoud/materialen
- Personele lasten

R-8 Inzet medewerker energie € 29.292 nadeel, (meerjarig)

Door de ontwikkelingen op de energiemarkt is meer ambtelijke inzet nodig bij DUO+. Zowel het afsluiten en beheren van energiecontracten in een beweeglijke markt, als het verduurzamen van gebouwen en andere assets vraagt om meer inzet. Dit kan worden ingevuld door de huidige assetbeheerder gebouwen volledig hiervoor vrij te maken. Voor zijn huidige taken voor de assets Openbare Verlichting/Verkeersregelinstallaties en Civiele Kunstwerken zal geworven worden. De uitbreiding in formatie bedraagt 0,75 fte, oftewel € 75.000 structureel vanaf 2025, waarvan € 29.292 ten laste van Ouder-Amstel komt.

R-9 Inzet op het gebied van openbare orde en veiligheid 1 fte (formatie) € 75.000 nadeel, (meerjarig)

Er is een nadeel van € 75.000 per jaar, meerjarig, vanwege de uitbreiding van de formatie met 1 fte voor openbare orde en veiligheid. Deze uitbreiding is noodzakelijk gezien de toenemende werkzaamheden op dit gebied, met name met betrekking tot activiteiten rond ondermijning.

De uitbreiding van de formatie is essentieel om effectief te kunnen reageren op de groeiende uitdagingen op het gebied van openbare orde en veiligheid.

R-10 Project lift station Duivendrecht € -119.593 nadeel 2025 en € 105.000 voordeel 2026, (meerjarig)

Aan de dorpszijde van station Duivendrecht wordt een lift geplaatst en daarvoor wordt de entree van het station verplaatst, waardoor het station beter toegankelijk wordt voor een bredere doelgroep.

De realisatie van de lift is een gezamenlijke inspanning van de gemeente Ouder-Amstel, Vervoerregio Amsterdam (VRA), ProRail, NS en GVB. De gemeente treedt op als opdrachtgever en doet een financiële bijdrage, met name gericht op het beheer en onderhoud. ProRail is opdrachtnemer en draagt zorg voor de uitvoering, waarbij zij het project mede financieel mogelijk maken. VRA is financier, samen met het SMF (Stedelijk MobiliteitsFonds) en NS leveren zij ook een financiële bijdrage, waardoor een sluitende begroting kan worden gerealiseerd.

Eind 2023 is de realisatie van de lift aanbesteed met een gunstig resultaat, waarna het werk in december is gegund. De opdrachtverstrekking voor de verplaatsing van de toegangspoortjes door NS en GVB vindt plaats in het tweede kwartaal van 2024. Ook is de vergunning voor de bouw van de lift afgegeven, maar nog niet onherroepelijk.

Als opdrachtgever en penvoerder vraagt de gemeente de bijdrage van de VRA aan. De bijdrage van de VRA voor de voorbereidende fase is in 2023 bepaald. Door aanpassingen aan het ontwerp zijn er meer voorbereidingskosten gemaakt dan begroot. Inmiddels heeft de gemeente de beschikking ontvangen voor de bijdrage voor de uitvoeringsfase, waarmee de meerkosten worden verrekend.

Gezien het vlotte verloop van dit project tot op heden, is de verwachting dat de financiële afrekening eerder plaatsvindt. De gemeentelijke bijdrage was vooraf gespreid over de tijd (€ 100.000 in 2024, € 100.000 in 2025 en € 100.000 in 2026), maar moet eerder dan gepland beschikbaar worden gesteld om in pas te lopen met de snellere voortgang van het project. Daarom moet de gemeentelijke bijdrage uit 2026 al in 2025 beschikbaar zijn.

R-11 Verhoging bijdrage Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied (OD NZKG) nadeel (meerjarig)

In de meerjarenbegroting 2024-2027 van de ODNZKG werd een bedrag van € 391.000 voor 2024 geraamd voor Ouder-Amstel. Deze verhoging is aangekondigd in de (verzamel-)nota verbonden Partijen en is per abuis niet verwerkt in de begroting 2024 van Ouder-Amstel. Daarom is er voor het lopende jaar een reparatie nodig.

In de eerste begrotingswijziging wordt vanwege loon- en prijsindexatie, alsook wijzigingen van de werkzaamheden bij het van kracht worden van de Omgevingswet, er daarnaast een aanpassing voorgesteld van de deelnemersbijdragen voor alle deelnemers. Voor Ouder-Amstel gaat het om een prijsstijging van € 13.000 (van € 391.000 naar € 404.000 voor 2024).

In de programmabegroting 2024-2027 van Ouder-Amstel was € 313.000 opgenomen. De correctie van € 78.000 en € 13.000 zijn meegenomen in de 1e Burap van 2024. Logischerwijs heeft deze bijstelling een meerjarig effect. Uit de meerjarenbegroting 2025-2028 van OD NZKG blijken de bijdrages voor de komende jaren voor de gemeente Ouder-Amstel. De extra lasten die worden opgenomen in deze kadernota zijn als volgt:

- 2025: € 94.000
- 2026: € 129.000
- 2027: € 122.000
- 2028: € 120.000

2.2.2 Overige ontwikkelingen Ruimte Soortenmanagementplan (SMP)

De Wet Natuurbescherming (opgenomen in de Omgevingswet) verbiedt onder andere het vernietigen, doden en verwonden van beschermde dieren- en plantensoorten en het wegnemen van hun verblijfplaatsen. In de gebouwde omgeving gaat het voornamelijk om beschermde soorten zoals vleermuizen, gierzwaluwen en huismussen, die vaak in de meeste gebouwen leven.

Bij (ver)bouwen of verduurzaming moet hier rekening mee worden gehouden, zodat de aanwezige populaties van beschermde soorten behouden kunnen blijven of verbeteren. Dit gebeurt door eerst ecologisch onderzoek te doen naar de aanwezigheid van deze soorten en vervolgens maatregelen te nemen om schade aan deze soorten te voorkomen. Het ecologisch onderzoek, de maatregelen en de omgevingsvergunning kunnen per project uitgevoerd en aangevraagd worden. Dit kost elke keer tijd (ongeveer 1 jaar) en geld.

Een alternatieve aanpak is dat de gemeente een ecologisch onderzoek uitvoert en maatregelen neemt op gebiedsniveau, in plaats van per individueel project. De gemeente beschrijft dit ecologisch onderzoek en de maatregelen op gebiedsniveau in een Soortenmanagementplan (SMP). Het opstellen van een Soortenmanagementplan duurt doorgaans één tot twee jaar, waarna het plan wordt ingediend bij de provincie. Op basis van het Soortenmanagementplan kan de provincie vervolgens aan de gemeente

een gebiedsgerichte omgevingsvergunning verlenen voor een periode van tien jaar. Dit betekent dat er gedurende tien jaar geen aparte onderzoeken en vergunningen nodig zijn voor (ver)bouw- en verduurzamingsprojecten.

De geschatte kosten voor het opstellen van een SMP voor de gemeente Ouder-Amstel bedragen ongeveer € 350.000. Er wordt nog gewerkt aan een mogelijke subsidieregeling door het rijk en de provincie, maar deze is nog niet bekend. De planning is om het SMP op te stellen in de periode 2025-2026.

2.3 Ontwikkelingen Gebiedsontwikkeling

	Gebiedsontwikkeling	E/M ³	2025 primitief	2026	2027	2028
	bedragen x € 1.000					
	Primitieve begroting 2024		-328	-420	-197	-197
GO-1	Bouwtoezicht gebiedsontwikkeling	M	-40	-40	-40	-40
	Totaal Gebiedsontwikkeling		-368	-460	-237	-237

2.3.1 Financiële mutaties Gebiedsontwikkeling GO-1 Bouwtoezicht gebiedsontwikkeling € 40.000 nadeel (meerjarig)

In 2024 is het eerste grote bouwproject gestart in de gebiedsontwikkeling: The Dialogue in de Werkstad OverAmstel. Vanwege de omvang loopt dit project door tot in 2025 en een groot deel van 2026. Vanaf 2025 zal ook de realisatie van zowel de SMH als het flexwonen in De Nieuwe Kern plaatsvinden. Dit zijn allemaal grote projecten waarvoor hoge leges zijn betaald.

De wettelijke taak om toezicht te houden op de bouw wordt uitgevoerd door VTH binnen Duo+. Deze taak zal structureel toenemen vanaf 2025 als gevolg van de realisatie van de grote bouwprojecten in de gebiedsontwikkeling. Na The Dialogue, de SMH en het flexwonen volgen hopelijk vanaf 2026 nieuwe grote bouwprojecten, zoals de eerste bouwvelden in De Nieuwe Kern met honderden woningen per jaar, de realisatie van het Amstel Design District in de Werkstad OverAmstel en het eerste deel van Entrada.

Vanwege de grote onzekerheden bij het plannen van deze projecten is het niet verantwoord om vast personeel hiervoor aan te nemen, gezien de huidige overspannen arbeidsmarkt. Echter, het bouwtoezicht moet wel worden uitgevoerd. Dit betekent dat er structureel een budget nodig is voor de inhuur van bouwtoezicht in de gebiedsontwikkeling. In afstemming met VTH is dit budget voor 2025 en 2026 geraamd op € 40.000 per jaar.

In 2026 wordt verder vooruitgekeken naar de latere jaren, zodat dit budget naar beneden of naar boven bijgesteld kan worden, afhankelijk van de situatie in de gebiedsontwikkeling op dat moment.

2.3.2 Overige ontwikkelingen Gebiedsontwikkeling The Dialogue - €2.8 miljoen (budgetneutraal)

Op grond van artikel 8, lid 6 van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) is de gemeente verplicht een post onvoorzien op te nemen in de begroting. Het budget onvoorzien wordt ingezet voor uitgaven die als onvoorzienbaar, onuitstelbaar en onvermijdelijk worden aangemerkt en waarvoor in de begroting verder geen raming is opgenomen.

We stellen voor het budget voor onvoorzien uitgaven niet te wijzigen; we handhaven het budget van € 25.000.

Met betrekking tot het project The Dialogue is een bedrag van €2.8 miljoen geraamd. Deze kosten worden budgetneutraal gedekt binnen de begroting.

³ E=Eenjarig en M=Meerjarig

2.4 Ontwikkelingen Bedrijfsvoering

	Bedrijfsvoering	E/M ⁴	2025 primitief	2026	2027	2028
	bedragen x € 1.000					
	Primitieve begroting 2024		19.612	17.461	18.092	18.210
			-	-	-	-
B-1	Indexering specialistische jeugdhulp tlv stelpost indexering	M	85	85	85	85
B-2	Verhogen bijdrage GR AM Match tlv stelpost indexatie	M	83	58	58	58
B-3	Verhogen kosten leerlingenvervoer tlv stelpost indexatie	M	43	43	43	43
B-4	Bijdrage Duo+	M	-132	-132	-132	-132
B-5	Financiële middelen college	M	-25	-25	-25	-25
B-6	Accountantscontrole Sisa	M	-38	-38	-38	-38
B-7	Ontwikkelplan dienstverlening	E	-50	-	-	-
B-8	Precario opbrengst	M	30	30	30	30
	Totaal Bedrijfsvoering		19.609	17.483	18.114	18.232

2.4.1 Financiële mutaties Bedrijfsvoering

B-1 Indexering specialistische jeugdhulp tlv stelpost indexering € 85.000 budgetneutraal (meerjarig)

Indexering Jeugdzorg en WMO-tarieven

Voor Jeugdzorg en WMO bestaat er geen apart landelijk indexeringspercentage. Door de VNG is geadviseerd om in de periode 2023-2024 het OVA-percentage toe te passen voor de indexering van WMO- en Jeugdwettarieven. Voor 2024 bedroeg het prijsindexcijfer voor personele kosten in de jeugdhulp 4,94%. In Ouder-Amstel is, in lijn met Diemen en Uithoorn, besloten dit prijsindexcijfer te hanteren.

In de eerste bestuursrapportage van 2024 wordt een meerjarige aanvraag gedaan voor indexering. De komende jaren zal ook een indexering toegepast worden. Het werven en behouden van personeel in de jeugdzorgsector is een enorme uitdaging in deze tijd van personeelskrapte. Momenteel brengt het verloop en de moeizame werving van personeel de zorgcontinuïteit in het geding.

Daarnaast moeten zorgaanbieders steeds hoger gespecialiseerd en gekwalificeerd personeel inzetten doordat de zorgtrajecten intensiever en van langere duur worden. Een marktconform salaris voor medewerkers is van belang, waardoor in 2023 een marktindexatie van 4,94% is aangevraagd. Dit is het landelijke OVA-percentage voor Jeugdwettarieven.

Deze indexatie is niet opgenomen in de begroting voor 2024. De verhoging van de indexatie vertegenwoordigt een bedrag van € 85.000. Jaarlijks zal indexering plaatsvinden. Er wordt voorgesteld € 85.000 meerjarig toe te voegen aan de begroting voor jeugdhulp vanaf 2024 van de gemeente Ouder-Amstel.

⁴ E=Eenjarig en M=Meerjarig

B-2 Verhoging bijdrage GR OGZ Amstelland uit stelpost indexatie € 83.000 budgetneutraal (meerjarig € 58.000)

De verhoging van de bijdrage aan de Gemeenschappelijke Regeling Openbare Gezondheidszorg (GR OGZ) Amstelland vanuit de stelpost indexatie bedraagt € 83.000, budgetneutraal op korte termijn en € 58.000 meerjarig.

De geactualiseerde begroting van de GR OGZ Amstelland voor 2024, met een bedrag van € 686.690, wordt vanaf begin april 2024 in het bestuurlijke besluitvormingstraject gebracht. Belangrijke oorzaken van deze verhoging zijn de indexatie van 3% en de herziening van de VISI-norm (verbetering van de infectieziektebestrijding) van € 130.000. Dit bedrag geldt voor de gehele regio Amstelland.

B-3 Verhogen kosten leerlingenvervoer tlv stelpost indexatie € 43.000 budgetneutraal (meerjarig)

Met ingang van 1 januari 2024 zijn de tarieven op basis van de gemaakte contractafspraken met de vervoerder opnieuw geïndexeerd met 3,4%. Ook de vergoedingen voor eigen en openbaar vervoer zijn de afgelopen jaren duurder geworden door landelijke prijsstijgingen. Hierdoor nemen de kosten voor leerlingen die op grond van de verordening recht hebben op vergoeding van eigen, openbaar of taxivervoer toe. Het budget moet hiervoor nog worden bijgesteld. Ten slotte zijn de kosten van het extern contractmanagement dat door Forseti sinds de aanbesteding in 2019 wordt gedaan, per abuis niet doorgevoerd in de begroting. Er is daarmee sprake van een meerjarig nadelig effect op de begroting van circa € 43.000.

B-4 Bijdrage Duo+ € 132.000 nadeel (meerjarig)

Naar aanleiding van de meerjarenbegroting 2025-2028, die is opgesteld door het management van Duo+, neemt de bijdrage van de gemeente Ouder-Amstel ten opzichte van 2024 in 2025 met € 132.000 toe. De stijging van de bijdrage in 2025 komt onder andere voort uit inflatie en een stijging in de lonen. Deze stijging is structureel van aard en wordt ook via een apart raadsvoorstel voorgelegd aan de raad.

B-5 Financiële middelen voor het college € 25.000 nadeel, (meerjarig); Bestuur en communicatie

Onderdeel van de kadernota is de toewijzing van financiële middelen voor het college, waarbij een bedrag van €25.000 wordt gereserveerd voor incidentele uitgaven die zich kunnen voordoen in onze samenleving. Dit budget zal dienen als een flexibel en direct beschikbaar fonds voor het college, waarmee zij snel kunnen reageren op onvoorziene gebeurtenissen of urgente kwesties die de aandacht vereisen. Door dit bedrag van €25.000 toe te voegen aan de kadernota, kunnen we ervoor zorgen dat het college alle benodigde middelen heeft om adequaat te reageren op de behoeften en verwachtingen van onze gemeenschap. Dit draagt bij aan een effectieve en proactieve dienstverlening die gericht is op het welzijn en de belangen van onze burgers.

B-6 Accountantscontrole SiSa € 37.500 nadeel, (meerjarig)

Voor de SiSa-verantwoording moet de accountant meerdere SiSa's beoordelen die niet in de aanbesteding zijn opgenomen. De SiSa's die niet zijn opgenomen, worden aangevraagd via de kadernota. Van de 25 SiSa's zijn er 23 niet in de aanbesteding opgenomen; deze zullen dus ook in rekening worden gebracht.

B-7 Ontwikkelplan dienstverlening € 50.000 nadeel, (eenjarig)

In 2023 hebben we een ontwikkelplan dienstverlening voor de periode 2023-2025 opgesteld, waarmee we voortvarend aan de slag zijn gegaan. We streven naar een

versnelde afhandeling van vragen en signalen per telefoon en e-mail, en we willen het aantal klachten verminderen. Daarnaast willen we de top 20 van te verzenden brieven begrijpelijker maken. We werken hierbij samen met de gemeente Uithoorn, omdat veel dienstverlenende taken binnen de Duo+ afdelingen Buurt en Burger worden uitgevoerd.

Als opdrachtgevers willen Ouder-Amstel en Uithoorn deze teams graag op eenduidige wijze aansturen. We stellen voor om voor de periode tot medio 2025 een tijdelijke programmamanager aan te stellen. Dit zal € 50.000 kosten om de dienstverlening volgens het ontwikkelplan te verbeteren.

B-8 Precariobelasting- Nieuwe lokale heffing in 2025 € 30.000 voordeel, (meerjarig)

Vanaf 2025 wordt voor het eerst precariobelasting ingevoerd als nieuwe lokale heffing. Nadat het tarief is vastgesteld, zal voor het jaar 2025 voor het eerst precariobelasting worden opgelegd. De opbrengst hiervan zal mede afhankelijk zijn van het vastgestelde tarief en het aantal belastingplichtige objecten.

Onvoorzien € 25.000 (meerjarig)

Op grond van artikel 8, lid 6 van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) is de gemeente verplicht een post 'onvoorzien' op te nemen in de begroting. Het budget voor onvoorziene uitgaven wordt ingezet voor uitgaven die als onvoorzienbaar, onuitstelbaar en onvermijdbaar worden aangemerkt en waarvoor in de begroting verder geen raming is opgenomen. We stellen voor het budget voor onvoorziene uitgaven niet te wijzigen en handhaven het budget van € 25.000.

Financiële kaders

De kadernota 2025 is gebaseerd op het coalitieakkoord 2022, aangevuld met ontwikkelingen die zich hebben voorgedaan en onvoorziene, onvermijdelijke en onafwendbare ontwikkelingen die zich aandienen. Het financiële meerjarenbeeld is opgesteld op basis van de programmabegroting 2024 en aangevuld met onvoorziene financiële ontwikkelingen, zoals bijvoorbeeld veranderingen in de algemene uitkering, CAO-aanpassingen en prijsindexaties. Daarnaast zijn ook de structurele mutaties uit de eerste bestuursrapportage 2024 meegenomen.

1 Ontwikkelingen Prijsindexaties **Algemene prijsindex, p.m. (meerjarig)**

Voor de indexeringsvoorstellen volgen we de CPB-ramingen voor 2025, die per februari 2024 beschikbaar zijn en een rol spelen in de begrotingsprocessen. We houden rekening met de prijsinflatie van het jaar 2024 (2,9% volgens het CPB per februari 2024) en hetgeen we voor prijsindexatie hadden opgenomen in de begroting 2024 (3,2%).

Voor 2025 stellen we voor het prijsindexcijfer vast te stellen op 1,9%. We baseren ons op de verwachtingen van het Centraal Economisch Planbureau (CEP) per februari 2024 voor het jaar 2025 en het verschil tussen de opgenomen prijsindexatie in de begroting 2024 en de bijgestelde prijsinflatie van CEP per februari 2024 voor het jaar 2024. Het betreft het kengetal 'Prijs materiële overheidsconsumptie (imoc)', dat voor 2025 wordt geraamd op 2,2%. Met het verschil tussen de opgenomen prijsindexatie in de begroting 2024 en de prijsinflatie van het jaar 2024 van 0,3%, komen we op een prijsindexcijfer van 1,9%.

Dit zijn ramingen waarbij er altijd sprake is van een bepaalde mate van onzekerheid. Het betreft een inschatting van de economische ontwikkelingen op basis van de informatie die per februari 2024 beschikbaar is.

Het voorstel is om bovenstaande als uitgangspunt vast te stellen. In het geval van bijdragen aan verbonden partijen, zullen de begrotingen van die verbonden partijen worden gevolgd. De indexering van verbonden partijen is niet op voorhand al opgenomen in de berekening van de stelpost prijsindexatie. Voor onze interne beleidsbudgetten passen we prijsindexering toe. Het budget dat nodig is voor indexatie nemen we op in een stelpost, behoudens die van verbonden partijen. Die passen we aan op de betreffende budgetten. Er vinden geen automatische bijstellingen van budgetten plaats. In het meerjarenperspectief wordt gerekend met constante prijzen; gelijk aan de werkwijze in Duo+ en de andere DUO-gemeenten.

Aangezien in de algemene uitkering nog geen rekening is gehouden met de meerjarige compensatie voor inflatie, stellen we voor om de budgetten voor prijsindexatie aan de lastenzijde als p.m. op te nemen. Hiermee zijn de uitgangspunten aan de lasten- en batenzijde identiek toegepast.

We verwachten dat het Rijk ons met de aanpassing van de algemene uitkering gaat compenseren voor de inflatie, die ons noodzaakt de budgetten te indexeren. De verwachting is dat de meicirculaire een eerste tegemoetkoming voor inflatie bevat met een nadere aanpassing in de septembercirculaire.

Overige Indexen

Index Onroerende zaakbelasting met 6,3%, p.m. (meerjarig)

In de afgelopen jaren heeft Ouder-Amstel de (gemiddelde) OZB-lasten voor de inwoners laten meebewegen met de inflatie cq waardetoeename van de woning. Voor 2025 wordt uitgegaan van een inflatie van 6,3% en een WOZ-waarde stijging van 3,5%. De inflatie van 6,3% impliceert dat het tarief voor Onroerende zaakbelasting wordt verhoogd. Het tarief wordt echter pas vastgesteld in de belasting verordeningen in december.

Voor 2025 gaan we uit van een waardestijging van de WOZ-waarden, gebaseerd op de waardebepaling per 1 januari 2024 ten opzichte van 1 januari 2023. De waardestijging van woningen in Ouder-Amstel heeft gevolgen voor de inkomsten vanuit de algemene uitkering. Bij de berekening van de algemene uitkering wordt namelijk rekening gehouden met de belastingcapaciteit van gemeenten. Men gaat ervan uit dat gemeenten inkomsten kunnen genereren door het opleggen van aanslagen OZB waarbij er gerekend wordt met de WOZ-waarden binnen de gemeente. Het Rijk past een korting toe op de algemene uitkering waarbij zij rekening houdt met de WOZ-waarden binnen de gemeente tegen een gemiddeld landelijk rekentarief; een hogere WOZ-waarde houdt een hogere korting in op de algemene uitkering. We laten de opbrengsten OZB gewoonlijk meebewegen met de waardeontwikkeling van de woningen/niet-woningen. Voor de algemene uitkering van 2025 is het rekentarief, waartegen de WOZ-waarde wordt gekort, inmiddels bekend. Het Rijk hanteert in het rekentarief een inflatiecijfer van 6,3%. Dit betekent voor de gemeente Ouder-Amstel dat de OZB tarieven met minimaal 6,3% zullen moeten stijgen om niet in te hoeven leveren op de OZB inkomsten.

Voor 2025 is de algemene uitkering voor de gemeente Ouder-Amstel nog niet doorgerekend. Wel weten we dat de algemene uitkering ongeveer gekort gaat worden met 80% van de WOZ-waarde van woningen en 70% van de WOZ-waarde van niet-woningen.

Index rioolheffing, p.m. (meerjarig)

Het tarief voor de rioolheffing wordt gebaseerd op de verordening op de heffing en invordering van riool- en waterzorgheffing 2024 en het Water- en rioleringsprogramma Ouder-Amstel 2023-2027. Aangezien dit een gesloten systeem betreft, geeft dit geen begrotingsresultaat.

Het tarief voor 2025 is nog niet vastgesteld en het college is verzocht om de opties in beeld te brengen om de lange termijn stijging van de rioolheffing te beperken zonder dat het ten koste gaat van het bereiken van de ambitie t.a.v. klimaatadaptatie en deze aan de raad voor te leggen ter besluitvorming. In het WRP staat opgenomen dat er een jaarlijkse stijging van € 18,17 exclusief indexatie wordt doorgevoerd. Uit onderzoek moet blijken of deze stijging beperkt kan worden en daarom staat deze stijging nog niet vast. Het tarief zal los van een potentiële stijging ook bijgesteld worden aan de verwachte prijsindexatie van 1,9%.

Index afvalheffing, p.m. (meerjarig)

Het tarief wordt aangepast om te bereiken dat de opbrengst van de afvalstoffenheffing 100% kostendekkend is. Dit houdt in dat mogelijk de prijzen aangepast kunnen worden, maar dan zal dit vastgesteld worden door het college en de raad. Dit betekent mogelijk een grotere verhoging dan enkel het prijsindexcijfer van 1,9% voor 2025.

1.1 Indexering loongevoelige budgetten

Indexering loongevoelige budgetten Duo+ met 5,3%, p.m. (meerjarig)

Voor de personele budgetten van Duo+ is de op 1 januari 2024 bekrachtigde CAO voor Nederlandse gemeenteambtenaren van toepassing. Deze loopt tot en met 31 maart 2025 en voor de rest van 2025 zijn er nog geen loonafspraken gemaakt. Voorgesteld wordt de personele budgetten te indexeren met 5,3%. De indexering is gebaseerd op de verwachtingen van het Centraal Economisch Planbureau (CEP) en betreft het kengetal 'Prijs overheidsconsumptie, beloning werknemers' (4,4%). Dit is de gemiddelde stijging van de lonen en salarissen van de collectieve sector die het CPB verwacht voor 2025. Ook houden we rekening met de loonstijging van 2024 (5,6% volgens het CPB per februari 2024 voor het jaar 2024) en hetgeen we voor loonindexatie hadden opgenomen in de begroting 2024 (4,7%). We stellen voor deze verschillen (0,9%) mee te nemen in het prijsindexcijfer dat we gaan toepassen voor 2025.

In de algemene uitkering is nog geen rekening gehouden met de meerjarige compensatie voor inflatie. Daarom stellen we voor om de budgetten voor loonindexatie aan de lastenzijde als p.m. op te nemen. Hiermee zijn de uitgangspunten aan de lasten- en batenzijde identiek toegepast.

Indexering loongevoelige budgetten met 5,3%, p.m. (meerjarig)

De op 1 januari 2024 bekrachtigde CAO voor gemeenteambtenaren loopt tot en met 31 maart 2025. Voor de rest van 2025 zijn er nog geen loonafspraken gemaakt. Voorgesteld wordt de personele budgetten te indexeren met 5,3%. De indexering is gebaseerd op de verwachtingen van het Centraal Economisch Planbureau (CEP) en betreft het kengetal 'Prijs overheidsconsumptie, beloning werknemers' (4,4%). Dit is de gemiddelde stijging van de lonen en salarissen van de collectieve sector die het CPB verwacht voor 2025. Ook houden we rekening met de loonstijging van 2024 (5,6% volgens het CPB per februari 2024 voor het jaar 2024) en hetgeen we voor loonindexatie hadden opgenomen in de begroting 2024 (4,7%). We stellen voor deze verschillen (0,9%) mee te nemen in het prijsindexcijfer dat we gaan toepassen voor 2025. In de algemene uitkering is nog geen rekening is gehouden met de meerjarige compensatie voor inflatie. Daarom stellen we voor om de budgetten voor loonindexatie aan de lastenzijde als p.m. op te nemen. Hiermee zijn de uitgangspunten aan de lasten- en batenzijde identiek toegepast.

Indexering overige budgetten Indexering prijsgevoelige budgetten, p.m. (meerjarig)

De index voor de materiële budgetten bedraagt 1,9%. De indexering is gebaseerd op de verwachtingen van het Centraal Economisch Planbureau (CEP) per mei 2024 voor het jaar 2025 en betreft het kengetal 'Prijs materiële overheidsconsumptie (IMOC)'. Dit is de gemiddelde stijging van de prijzen van de netto materiële consumptie van de collectieve sector.

We hebben het budget voor indexatie van de materiële budgetten berekend maar als p.m. opgenomen. Zie de toelichtingen bij de betreffende posten.

Indexering subsidiebudgetten, p.m. (meerjarig)

Bij de berekening van de loon- en prijsontwikkelingen bij gesubsidieerde instellingen gaan we ervan uit dat de kosten van de gesubsidieerde instellingen voor 75% loonafhankelijk en 25% prijsafhankelijk zijn. Waarbij voor de lonen wordt aangesloten op de ontwikkelingen uit de prijs overheidsconsumptie, beloning werknemers, mei 2024, voor het jaar 2025 (5,3%) en voor de prijzen op de prijs materiële overheidsconsumptie

(IMOC), mei 2024, voor het jaar 2024 (1,9%). Dit resulteert in een indexatie van de subsidies van 4,45%.

Hiervan kan gemotiveerd worden afgeweken als de loon- of de prijscomponent een ander gewicht heeft. We stellen voor in 2025 de subsidies met de index te verhogen, gezien het feit dat de instellingen te maken hebben met reguliere prijsaanpassingen los van de voorgestelde bezuinigingsopgave. Met de gesubsidieerde instellingen worden afspraken gemaakt over de mate van dienstverlening die passend is bij de beschikbare budgetten. In de kadernota is nog geen aanpassing van de indexatiebudgetten opgenomen. Zie de toelichtingen bij de prijsindexaties.

Indexering belastingen, niet zijnde OZB, p.m. (meerjarig)

Alle belastingen, niet zijnde OZB, worden geïndexeerd met de prijsindex van 1,9%.

Indexering leges/tarieven, p.m. (meerjarig)

Het uitgangspunt van de leges is om maximaal kostendekkend te zijn. Omdat de kosten van de leges vooral personele kosten betreffen, is het voorstel om uit te gaan van een indexering van 5,3%. Hierbij vindt ook de zogenaamde kostenscan plaats om te beoordelen of de leges kostendekkend zijn en de tarieven op de juiste wijze tot stand komen.

2 Rechtmatigheid

Sinds 2023 ligt de verantwoordelijkheid voor de rechtmatigheidsverantwoording niet langer bij de accountant, maar bij het college. De accountant toetst nog steeds de getrouwheid van het rechtmatigheidsoordeel van het college. In de kadernota moeten de rapportagegrenzen voor de rechtmatigheid worden vastgesteld.

In lijn met deze ontwikkeling stellen we voor de volgende rapportagegrenzen voor rechtmatigheid vast te stellen:

- Rapportagegrenzen:
 - Materiële fouten en onzekerheden in de rechtmatigheidsverantwoording worden gerapporteerd indien deze het bedrag van € 75.000 overschrijden.
 - Afwijkingen die van invloed zijn op het rechtmatigheidsoordeel worden gerapporteerd ongeacht het financiële bedrag.

Het vaststellen van duidelijke rapportagegrenzen helpt bij het bewaken van de rechtmatigheid van de financiële verantwoording.

Naar de raad worden afwijkingen vanaf € 25.000 gerapporteerd en toegelicht.

2.1 Uitgangspunten rechtmatigheidsverantwoording

Onder rechtmatigheid wordt begrepen de definitie volgens het Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden (BADO) dat de in de rekening verantwoorde lasten, baten en balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen, dat wil zeggen "in overeenstemming zijn met de begroting en met de van toepassing zijnde wettelijke regelingen, waaronder de gemeentelijke verordeningen."

Bij de verantwoording over rechtmatigheid wordt gekeken naar negen criteria. Het college legt verantwoording af over alle negen criteria in de jaarrekening. De eerste zes criteria zijn niet opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording. Deze betreffen verantwoording met betrekking tot getrouwheid en rechtmatigheid. Ze komen

tot uitdrukking in de balans en het overzicht van baten en lasten. Dit zijn het calculatiecriterium, valuteringscriterium, adresseringscriterium, volledigheidscriterium, aanvaardbaarheidscriterium en leveringscriterium.

Daarnaast zijn er een aantal criteria waarbij de verantwoording specifiek gaat over rechtmatigheid. Deze komen wel tot uitdrukking in de rechtmatigheidsverantwoording:

- Voorwaardencriterium: voorwaarden in wet- en regelgeving worden nageleefd, zoals subsidievoorwaarden;
- Begrotingscriterium: de financiële handelingen passen binnen het kader van de geautoriseerde begroting;
- Misbruik en oneigenlijk gebruik criterium: er vindt een toetsing op juistheid en volledigheid van gegevens die door derden zijn verstrekt plaats, met het oog op het voorkomen van misbruik en oneigenlijk gebruik.

2.2 Rapportagegrenzen rechtmatigheid

Bij de verantwoording maken we onderscheid in fouten en onduidelijkheden. Beiden vallen onder dezelfde verantwoordingstolerantie en rapporteringsgrens. De argumenten hiervoor zijn:

1. Eén grens voor fouten en onduidelijkheden gezamenlijk is eenvoudiger en begrijpelijker voor de gebruikers;
2. Eén grens voor fouten en onduidelijkheden gezamenlijk sluit beter aan bij wat internationaal gebruikelijk is;
3. In de publieke sector is voor de meeste sectoren het onderscheid tussen fouten en onduidelijkheden al komen te vervallen;
4. Buiten de publieke sector bestaat er geen onderscheid tussen fouten en onduidelijkheden.

De grenzen liggen vast in het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (BADO). De door de BADO vastgestelde grenzen zijn tussen de 1 en 3 procent van de totale lasten (inclusief toevoegingen aan de reserves).

De verantwoordingsgrens is vastgesteld op 3% van de totale lasten (inclusief toevoegingen aan de reserves).

De rapportagegrens is vastgesteld op € 75.000.

De komende jaren zullen uitwijzen of bijstelling van deze grenzen nodig is. Vandaar ook de keuze om deze percentages jaarlijks in de kadernota vast te stellen.

3 Financieel meerjarenbeeld kadernota 2025-2028

Het financieel meerjarenbeeld is opgebouwd vanuit de vastgestelde begroting 2024. De daarin vastgestelde budgetten zijn aangevuld met de (meerjarige) voorstellen vanuit:

- de meerjarige effecten vanuit de 1e bestuursrapportage 2024 (eerste burap 2024),
- de raadsbesluiten van 2024 tot en met 1 april 2024,
- de ontwikkelingen die we zien vanuit bestaand beleid welke we als onvermijdelijk beschouwen of welke hun oorsprong vinden vanuit wettelijke en/of juridische verplichtingen,
- de acties vanuit het college uitvoeringsprogramma.

Dit geeft het volgende beeld van de kadernota 2025-2028 (een min saldo geeft een nadelig resultaat weer).

Mutaties meerjarenbegroting Bedrag x € 1.000	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Totaal primitieve begroting	1.566	-671	85	-109
Raadsbesluiten met meerjarig effect	-	-	-	-
Subtotaal primitief vanuit begroting 2024	1.566	-671	85	-109
Totaal Sociaal	-722	-689	-671	-647
Totaal Ruimte	-879	-689	-787	-785
Totaal Gebiedsontwikkeling	-40	-40	-40	-40
Totaal Bedrijfsvoering	-4	22	22	22
Wijziging resultaat door Kadernota	-1.645	-1.397	-1.477	-1.451
Begrotingsresultaat Kadernota 2025-2028	-79	-2.068	-1.392	-1.559

4 Afwegingen, Opties, Risico's en onzekerheden

4.1 Toekomstige financiering

De prognoses voor groei en bijbehorende investeringen en projectuitgaven laten zien dat er in de toekomst vaker geldleningen moeten worden aangetrokken. Momenteel heeft Ouder-Amstel één langlopende geldlening afgesloten. In de begroting voor 2024 wordt rekening gehouden met rentelasten voor aan te trekken geldleningen, die nodig zijn om aan de liquiditeitsbehoefte te voldoen en investeringen te financieren.

De rentepercentages zijn momenteel fluctuerend en vertonen een stijgende lijn. We gaan uit van een rentepercentage van ongeveer 3% waartegen leningen kunnen worden afgesloten. Aan de hand van een liquiditeitsoverzicht, waarin ook de investeringskredieten uit deze kadernota zijn opgenomen, wordt de financieringsbehoefte bepaald.

De aanpak is als volgt:

- Rentenniveau: We gaan uit van een rentepercentage van ongeveer 3%, rekening houdend met de huidige trends op de financiële markten.
- Liquiditeitsoverzicht: Een gedetailleerd liquiditeitsoverzicht zal worden opgesteld om de financieringsbehoefte nauwkeurig te bepalen, inclusief de benodigde investeringskredieten uit deze kadernota.

Door deze aanpak kunnen we de financiële middelen optimaal beheren en zorgen voor een gezonde financiële positie van de gemeente op de lange termijn.

4.2 Woonlastenontwikkeling 2025-2028

De gemiddelde woonlasten voor een meerpersoonshuishouden in 2025 bedragen € 1.006 (begroting 2024: € 976). De stijging in de woonlasten komt voort uit meerdere factoren. Het Rijk gaat uit van een inflatiecijfer van 6,3% in het landelijke rekestarief, waarvan wordt verwacht dat de gemeente dit doorberekend in haar OZB tarief. Ook wordt voor 2025 uitgegaan van een WOZ-waarde stijging van 3,5%. Samen leidt dit tot een stijging in OZB lasten.

In het schema hieronder wordt nog geen rekening gehouden met de stijging van de rioolheffing van € 18,17 zoals is beschreven in het WRP. Deze stijging is namelijk nog geen vastgesteld feit. Er dient nog onderzoek gedaan te worden naar de mogelijkheden om de stijging van de rioolheffing te beperken en de raad stemt dus wellicht niet met deze stijging van het rioolheffing tarief in.

De daarmee gepaard gaande woonlasten geven het volgende beeld voor een gemiddeld meerpersoonshuishouden:

WOONLASTEN - TOTAAL	€ 1.006
OZB	€ 485
Rioolheffing	€ 341
Afvalstoffenheffing	€ 181

4.3 Risico's en onzekerheden

Algemene Uitkering - Inkomsten Gemeentefonds

Op basis van de voorjaarsnota van het Rijk hebben we een schatting gemaakt van de inkomsten die we de komende jaren kunnen verwachten uit het gemeentefonds. Deze inkomsten zijn echter slechts een schatting en kunnen nog veranderen. Daarom zijn ze niet meegenomen in deze kadernota. Toch is het belangrijk om een beeld te hebben van wat ons te wachten staat.

Verwachte ontwikkelingen:

- 2025: In 2025 zullen we waarschijnlijk een aanzienlijke daling van de inkomsten uit het gemeentefonds ervaren. Dit komt doordat het Rijk overstapt op een andere manier van berekenen van het Loon- en Prijsontwikkeling accres (LPO accres), wat slechts gedeeltelijk wordt gecompenseerd. We verwachten slechts de helft van wat we volgens de oude systematiek zouden ontvangen. Daarnaast zal de opschalingskorting nog niet van toepassing zijn.
- 2026 en verder: Vanaf 2026 verwachten we een compensatie voor het lagere LPO accres door een hoger Volume accres. Ook kunnen we vanaf 2026 rekenen op de opschalingskorting. Dit zou de inkomsten vanuit het Rijk moeten stabiliseren, maar nieuwe ontwikkelingen zijn altijd mogelijk.

Onzekerheid:

Het is echter hoogst onzeker wat de komende jaren gaan brengen. Het nieuwe kabinet lijkt te willen bezuinigen op het ambtelijke apparaat, wat mogelijk tot verdere financiële tegenvallers kan leiden. We moeten ons voorbereiden op mogelijke financiële uitdagingen en flexibel blijven om hierop te reageren.

Het is van groot belang om de ontwikkelingen rondom het gemeentefonds nauwlettend te volgen en waar mogelijk ons beleid hierop aan te passen. We moeten realistisch zijn over onze financiële positie en proactief handelen om de belangen van onze gemeente te behartigen.

Reservepositie

De reservepositie van de gemeente Ouder-Amstel bevindt zich momenteel boven de vastgestelde minimale ondergrens van € 2.000.000 aan algemene reserve (€ 1.000.000 "vrij besteedbaar" en € 1.000.000 "niet vrij besteedbaar"). Dit blijkt uit de vastgestelde jaarstukken van 2022 en de verwerking van het resultaat voor dat jaar.

Prognose algemene reserve:

- 2023: De verwachting is dat de resultaten van de jaarstukken 2023 de reservepositie zullen beïnvloeden.
- Eerste burap 2024: Verdere ontwikkelingen worden verwacht na verwerking van de resultaten uit de eerste bestuursrapportage van 2024.
- Kadernota 2025-2028: De resultaten uit de kadernota 2025-2028 zullen ook een impact hebben op de algemene reserve.

Toekomstige ontwikkeling:

Gezien de groei van onze gemeente en de verwachte lasten die vooruitlopen op de extra baten, is het wenselijk om een ruimere stand van de algemene reserve te hebben.

Echter, na verwerking van de resultaten uit de kadernota blijft de reservepositie in de komende jaren niet boven de minimale ondergrens van de algemene reserve.

Evaluatie van de nota reserves en voorzieningen:

Bij de actualisatie van de nota reserves en voorzieningen zal ook de gewenste minimale stand van de algemene reserve opnieuw worden beoordeeld. Het is van belang om een balans te vinden tussen het handhaven van een gezonde reservepositie en het financieren van toekomstige investeringen en ontwikkelingen van onze gemeente.

Bezuinigingsopdracht

Als gevolg van de mutaties uit deze kadernota en de negatieve invloed daarvan op de resultaten van de komende jaren, heeft het college besloten om het ambtelijk apparaat een bezuinigingsopdracht te geven.

Doel:

Het doel van de bezuinigingsopdracht is om de algemene reserve de komende jaren op een minimumpeil van € 4.500.000 te houden.

Concrete opdracht:

Tijdens het opstellen van de meerjarenbegroting moet worden onderzocht waar bezuinigingen mogelijk zijn. Er zal in 2025 € 500.000 en vanaf 2026 tot 2028 structureel € 1.000.000 moeten worden bezuinigd om aan dit doel te voldoen.

De bezuinigingsopdracht zal zorgvuldig worden uitgevoerd, waarbij er wordt gezocht naar mogelijkheden om efficiënter te werken zonder de kwaliteit van de dienstverlening aan de inwoners in gevaar te brengen.

Overige risico's

De toekomstige groei van onze gemeente brengt verschillende risico's met zich mee. Hieronder worden enkele risico's benoemd die van invloed kunnen zijn op onze gemeentelijke organisatie en financiën:

1. Ambtelijke capaciteit voor groei:
 - De verwachte groei van de gemeente vereist mogelijk een investering in ambtelijke capaciteit bij Duo+ voor gebiedsontwikkeling.
 - Momenteel is hier nog geen rekening mee gehouden in de meerjarenbegroting, behalve voor de uitbreiding van het areaal.
 - Het benodigde aantal medewerkers wordt per team beoordeeld en kan leiden tot een voorstel voor opname in de begroting van 2025.
2. Impact op gemeentelijke organisatie:
 - De verwachte groei heeft gevolgen voor de gemeentelijke organisatie en kan leiden tot toename van lasten, baten en investeringen.
 - De impact van de groei op de organisatie en de financiën wordt momenteel geraamd, maar de werkelijke situatie kan hiervan afwijken.
3. Onzekerheid in bouwontwikkelingen:
 - Vertragingen of versnellingen in verwachte bouwontwikkelingen kunnen leiden tot afwijkingen in de begroting, zowel positief als negatief.
 - Deze ontwikkelingen zijn moeilijk te voorspellen en kunnen aanzienlijke financiële gevolgen hebben.
4. Externe factoren:

- Externe factoren zoals economische conjunctuur, pandemieën en andere onvoorziene gebeurtenissen kunnen ook invloed hebben op de financiële situatie.
- Het is lastig om deze factoren te voorspellen, maar ze kunnen wel aanzienlijke impact hebben op de gemeentelijke financiën en beleid.

Het is belangrijk om deze risico's in gedachten te houden bij het plannen en beheren van de gemeentelijke financiën en organisatie, en om flexibel te blijven om hierop te kunnen reageren.

Frauderisico

Naast externe risico's zijn er ook interne risico's waar we als gemeente mee te maken hebben, zoals fraude. Fraude kan ernstige gevolgen hebben, variërend van financiële schade tot reputatieschade en juridische procedures. Om fraude te beheersen en de risico's te verlagen, is een effectief stelsel van frauderisicobeheersing essentieel.

Wat we doen:

1. Integriteitsregeling en gedragscodes:
 - We hebben een integriteitsregeling en gedragscodes vastgesteld om een cultuur van integriteit te bevorderen en ongewenst gedrag te voorkomen.
2. Frauderisicoanalyse:
 - In 2024 hebben we een frauderisicoanalyse uitgevoerd om inzicht te krijgen in mogelijke fraude, geïdentificeerde risico's en bestaande beheersmaatregelen.
 - Deze analyse helpt ons om gericht actie te ondernemen om fraude te voorkomen en te beheersen.
3. Regeling misbruik en oneigenlijk gebruik:
 - We hebben een regeling misbruik en oneigenlijk gebruik ingesteld om duidelijke kaders te bieden en ongewenst gebruik van gemeentelijke voorzieningen tegen te gaan.
4. Aandacht in processen en procedures:
 - In onze processen, procedures en interne controles is er specifieke aandacht voor het voorkomen van fraude, misbruik en oneigenlijk gebruik.
 - Risicomanagement wordt integraal toegepast om fraude en andere risico's te beheersen.

Verder te nemen stappen:

- Het is belangrijk om de frauderisicobeheersing te waarborgen in onze processen en deze periodiek te laten controleren door de Verbijzonderde Interne Controle.
- Door voortdurende evaluatie en verbetering van ons stelsel van frauderisicobeheersing blijven we alert op nieuwe risico's en kunnen we tijdig maatregelen nemen om fraude te voorkomen en aan te pakken.

Vluchtelingen Oekraïne

De opvang van vluchtelingen uit Oekraïne legt momenteel een aanzienlijke druk op ons ambtelijke apparaat en het zorgveld, zoals huisartsen en scholen. Tot nu toe hebben we met de huidige taakstelling deze uitdagingen het hoofd kunnen bieden.

Huidige situatie:

- Met de huidige taakstelling is de opvang uitvoerbaar gebleken.
- Er is voldoende inzet van medewerkers uit verschillende sectoren, waaronder het ambtelijke apparaat, onderwijspersoneel en zorgpersoneel.

Risico's en uitdagingen:

- Personeelstekort: Bij een grotere taakstelling of het verzorgen van meer opvang kunnen we te maken krijgen met onvoldoende beschikbare medewerkers voor de uitvoering.
- Onderwijspersoneel en zorgpersoneel: De druk op het onderwijspersoneel en zorgpersoneel kan toenemen bij een grotere opvang van vluchtelingen.
- Financiële dekking: Hoewel de dekking met gelden vanuit het Rijk tot nu toe voldoende lijkt te zijn, is dit nog niet gegarandeerd na 4 maart 2025.

Maatregelen:

- We monitoren voortdurend de situatie en houden rekening met mogelijke scenario's voor een grotere taakstelling of toenemende opvang.
- Indien nodig zullen we maatregelen nemen om voldoende personeel te werven en de capaciteit van het zorgveld en onderwijs te waarborgen.
- We blijven in nauw contact met het Rijk om de financiële dekking te waarborgen en passende ondersteuning te ontvangen.

Voortgang en evaluatie:

- We blijven de situatie nauwlettend volgen en zullen indien nodig maatregelen nemen om de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne adequaat te blijven verzorgen.
- Na 4 maart 2025 evalueren we de situatie opnieuw en zullen we indien nodig ons beleid aanpassen om de uitdagingen het hoofd te bieden.

5 Reserves

De stand van de reserves na verwerking mutaties eerste burap 2024 geeft het volgende beeld:

Dotatie en onttrekkingen reserves x € 1000	Jaarrekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2024	Begroting 2025 primitief	Eind 2025
	Stand	Primitief	Wijziging	(concept)	Stand
Algemene reserve (voor resultaatbestemming 2023)	4.755	-	-	-	4.755
Concept Resultaat 2023, te bestemmen	-	-	1.720		1.720
Onttrekking algemene reserve tbv onderzoek AZC (1e Burap 2024)			-375		-375
Concept resultaat 1e Burap 2024			-436		-436
Reserve Groot Planmatig Onderhoud	2.362	-31	-80	-305	1.946
Reserve cultuurfonds	27	-	-	-	27
Reserve Dekking kapitaal lasten gemeentehuis	292	-276	-	-16	1
Reserve Dekking Afschrijvingslasten schoolgebouw	4.643	-130	-	-130	4.384
Reserve Onderhoud (gemeentelijke) gebouwen	820	-585	-	-	235
Stimulering Lokale Klimaatinitiatieven	11	-	-	-	11
Reserve Dekking huurlasten Jan Hekmanschool	3.193	-116	-	-116	2.961
Reserve ruimtelijke projecten	791	-159	188	-6	814
Reserve regionale samenwerking wonen en ec. Zkn	52	-	-	-	52
Reserve Inventaris	336	21	-	20	377
Reserve Centrumplan	100	-35	-	-35	31
Reserve budgetoverheveling	708	-	-274	-	434
Saldo reserves	18.090	-1.312	742	-588	16.935

De algemene reserve geeft het volgende beeld. Hierbij gaan we ervan uit dat het conceptresultaat 2023 ad € 1.720.000 wordt toegevoegd aan de algemene reserve.

In het overzicht van de reserves zijn de "Reserve Groot planmatig onderhoud" en de "Reserve onderhoud gemeentelijke gebouwen" nog opgenomen onder de reserves. In de programmabegroting 2025 zullen beide reserves verplaatst worden naar de voorzieningen, conform afspraken die gemaakt zijn met de gedeputeerden van de provincie Noord-Holland. Verder wordt er in 2024, zoals opgenomen in de 1e Burap 2024, € 375.000 onttrokken uit de algemene reserve ten behoeve van het onderzoek naar een asielzoekerscentrum. De conceptcijfers van de 1e Burap 2024 en de kadernota 2025-2028 zijn, voor het verkrijgen van een meerjarenbeeld van de algemene reserve, toegevoegd.

Hieronder bevindt zich een doorkijk van de algemene reserve tot en met het begrotingsjaar 2028. In de doorkijk is ook de bezuinigingsopdracht van het College meegenomen.

Doorkijk stand Algemene reserve (indicatie). Bedragen x € 1.000	Jrk 2023	Begr 2024	Begr 2025	Begr 2026	Begr 2027	Begr 2028
Algemene reserve per begin boekjaar; 1 januari	4.755	4.755	6.475	6.085	5.047	4.685
Concept Resultaat voorgaand boekjaar 2023 (€ 1.720.000)	1.720	1.720				
Zoektocht AZC, onttrekking tlv algemene reserve 2024			-375			
1 ^e Burap 2024, res. 2024 verwerken we in 2025			-436			
Kadernota 2025-2028			-79	-2.038	-1.362	-1.529
Bezuinigingsopdracht			500	1.000	1.000	1.000
Saldo algemene reserve per 31 december jaar (indicatie)	6.475	6.475	6.085	5.047	4.685	4.156

6 Investeringsen

In de kadernota zijn de volgende wijzigingen in investeringen opgenomen:

	Wijzigingen in Investeringsen x € 1000	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
	Investeringsen Sociaal	-	-	-	-
	Investeringsen Ruimte				
I-1	Benning uitwerken onderzoeken naar bestek	-50	-	-	-
I-2	Dijkverhogingen Rondehoep	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
I-3	Vervanging veld 1 SVO 2025	30	-	-	-
I-4	Azaleastraat	-30	-	-	-
I-5	Groot planmatig onderhoud	-615	-782	-782	-782
	Investeringsen Ruimte	-665	-782	-782	-782
	Investeringsen Gebiedsontwikkeling	-	-	-	-
	Investeringsen Bedrijfsvoering	-	-	-	-
	Totaal investeringen	-665	-782	-782	-782

6.1 Investeringsen openbare ruimte

I-1 Benning onderzoekskosten 2024 € 50.000 voordeel, (eenjarig)

In het Water- en rioleringsprogramma (WRP) is een vervangingsinvestering voor de riolering in de wijk Benning opgenomen. Omdat tijdens het opstellen van het WRP de onderzoeken in Benning net waren gestart, zijn er aannames gedaan voor de planning en benodigde budgetten.

In het WRP is voor het jaar 2025 een bedrag van 2,5 miljoen euro per jaar opgenomen tot en met het jaar 2029. Echter, in het jaar 2024 worden er al onderzoekskosten gemaakt van 50.000 euro voor de riolering, en in 2025 wordt waarschijnlijk nog niet gestart met de werkzaamheden, maar zijn er wel engineeringskosten van 80.000 euro. De kosten voor het onderzoek worden naar voren gehaald en zijn opgenomen in de 1e Burap, terwijl het investeringsbudget voor 2025 met hetzelfde bedrag naar beneden wordt bijgesteld.

I-2 Dijkverhogingen Rondehoep opgenomen als p.m.

Waternet werkt namens Waterschap Amstel, Gooi en Vecht (AGV) aan de voorbereidingen van de dijkverbetering voor Rondehoep Oost, Waver, Rondehoep West en Achterdijk. De gemeente Ouder-Amstel werkt hierin samen met Waternet met als doel een veilige dijk en weg te realiseren.

Als eerste zal Waternet zich richten op de dijk, waarbij deze wordt versterkt en opgehoogd. Direct daarna zal de weg worden aangelegd. In de 1e Burap 2023 werd aangegeven dat voor de verschillende dijkvakken de omvang van de dijkophoging en daarmee de aanleg van de nieuwe weg nog niet duidelijk waren. Inmiddels is er meer duidelijkheid over de omvang van de Rondehoep Oost en West, waardoor er een betere inschatting van de kosten kan worden gemaakt en daarmee van de bijdrage die de gemeente aan Waternet moet leveren. De ramingen zijn opgesteld door het toepassen van eenheidsgetallen en zonder dat er al een samenwerkingsovereenkomst (SOK) is afgesloten waarin afspraken zijn vastgelegd over de hoogte van de bijdrage die de gemeente moet leveren voor het vervangen van de weg. Deze afspraken, waaronder de hoogte van de bijdrage van de gemeente, worden op een later moment in de SOK vastgelegd en aan het college voorgelegd. Voor de onderstaande dijkvakken is geen

budget opgenomen in de meerjarenbegroting. De planning van Waternet is gericht op het gefaseerd uitvoeren van deze werkzaamheden in 2025.

- Rondehoep Oost tussen Benningbrug en A9 (Woonboten. Voorheen Polderweg-Achterdijk, welke in 2023 met € 280.000 is afgeraamd). Het ontwerp dijkverbeteringsplan heeft ter inzage gelegen en hierbij zijn enkele zienswijze door bewoners ingediend. Eén van de zienswijze die is ingediend is het verleggen van een deel van de weg zodat hiermee meer ruimte ontstaat en het hoogte verschil tussen de nieuwe weghoogte ende bestaande tuin minder steil wordt. De gemeente heeft bij Waternet aangegeven dat dit niet voorkeur geniet en dat de voorkeur is dat de weg blijft liggen waar hij nu ligt. Voor dit project is een concept SOK opgesteld De bijdrage van de gemeente wordt geraamd op € 750.000.
- Rondehoep Oost tussen de Kerkbrug en Benningbrug. Hiervoor wordt een ontwerp t.b.v. de weginrichting nog verder uitgewerkt. Voor dit project is nog geen SOK opgesteld. De bijdrage van de gemeente wordt geraamd op € 400.000.
- Rondehoep Oost tussen de Stokkelaarsbrug-en de A9 is in voorbereiding bij Waternet wordt aansluitend op de werkzaamheden van de Waver Uitgevoerd € 1.000.000.
- Rondehoep west tussen de Waver en de A9. Hierbij werd door Waternet in eerste instantie gedacht aan lokale dijkophogingen en dijkversteving. Met nader onderzoek heeft Waternet gekozen om de gehele dijk op te hogen en wordt hiermee de gehele weg over een lengte van ongeveer 6 km opnieuw aangelegd. Voor dit project is nog geen SOK opgesteld. De voorlopige bijdrage van de gemeente wordt met deze opgave geraamd op € 2.200.000.
- Het dijkvak van de Achterdijk tussen de A9 en de Kerkbrug is voor het grotendeels gelegen op particulier terrein en heeft geen raakvlakken met de openbare ruimte. Voor zover de scope van dit werk het nu laat zien wordt hier geen bijdrage van de gemeente verlangd.

I-3 Vervanging veld 1 SVO 2025 € 30.000 nadeel, (eenjarig)

Per 2031 treedt een Europees verbod in werking op de verkoop van rubberkorrels voor gebruik in voetbalkunstgrasvelden. Deze rubberkorrels worden gebruikt om de velden goede speeleigenschappen te geven. Hoewel er alternatieven beschikbaar zijn, zoals kurk, zijn rubberkorrels momenteel nog steeds het goedkoopst in aanschaf en gebruik.

Bij SVO staat de renovatie van veld 1 gepland voor 2025. Dit betekent dat er voor het nieuwe veld geen gebruik meer kan worden gemaakt van rubberkorrels. Momenteel wordt er onderzoek gedaan naar alternatieven voor het gebruik van rubberkorrels. Het is nog niet duidelijk welk alternatief het beste is. Wat wel vaststaat, is dat de kosten voor de vervanging van deze velden zullen stijgen door het gebruik van ander materiaal, naar verwachting ongeveer € 30.000.

I-4 Azaleastraat € 30.000 voordeel, (eenjarig)

In het Water- en Rioleringsprogramma (WRP) is een vervangingsinvestering voor de riolering in de Azaleastraat en omliggende gebieden opgenomen. Gezien de ontwikkelingen bij Eigen Haard worden er voorbereidende onderzoeken gestart, aangezien deze verband houden met eerdere werkzaamheden aan de riolering in de Rijksstraatweg. Voor het jaar 2025 is in het WRP een vervangingsinvestering voor de riolering in de Azaleastraat en omgeving begroot op 0,8 miljoen euro. De kosten voor het onderzoek zijn opgenomen in de eerste Bestuursrapportage van 2024, waarbij het investeringsbudget voor 2025 met hetzelfde bedrag wordt verlaagd.

I-5 Groot planmatig onderhoud € 614.551/ € 781.551 voordeel, (meerjarig)

Per abuis is de post planmatig onderhoud zowel bij het programma Ruimte als bij het programma Investerings Ruimte opgenomen. Deze investeringen voor de begrotingsjaren 2025 (€ 614.551), 2026 (€ 781.551), 2027 (€ 781.551) en 2028 (€ 781.551) worden afgeraamd.